

Vår saksbehandler

KOMKAPT Kenneth Dahl
kendahl@kystvakten.no
+47 76 11 22 21, 0575 2221
SJØ/KV/KV STAB/N3 CG

Vår dato

2023-01-25

Vår referanse

2023/004389/FORSVARET/ 400

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til

Forsvarsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Klima og Miljødepartementet
Fiskeridirektoratet
Politidirektoratet
Sjøfartsdirektoratet
Tolletaten
Miljødirektoratet
Sjef Sjøforsvaret
Troms og Finnmark statsadvokatembeter
Rogaland statsadvokatembeter
Kystverket
Sysselmesteren på Svalbard
Havforskningsinstituttet
Mattilsynet
Forsvarets Forskningsinstitutt
Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond
Kartverket, Sjødivisjonen
Norges Forskningsråd

Kopi til

Årsrapport Kystvakten 2022

1 Innledning

Kystvakten har gjennom året hatt god tilstedeværelse langs kysten og i norske havområder. Dette har gjort Kystvakten i stand til å kunne respondere hurtig i forhold til oppdukkende situasjoner, og samtidig fortløpende løse oppdrag fra en rekke ulike statlige oppdragsgivere.

I et år preget av strukturendringer og større oppdateringsprosjekter har Kystvakten opprettholdt operative leveranser. Dette har vært mulig takket være stor innsatsvilje og høy fleksibilitet. Kystvakten registrerte en økning i antall oppdrag i 2022. Flere ulykker og havarier ble håndtert, og mange uhell avverget gjennom deltagelse i blant annet 156 søk- og redningsaksjoner og 128 slep.

Isbryteren KV Svalbard har, etter 20 års tjeneste, gjennomgått en omfattende midtlivsoppdatering for å kunne ta fatt på nye tiår i Kystvaktens tjeneste. Fartøyet er betydelig modernisert og oppgradert.

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer
Norge

Besøksadresse

Havnegata 31
8400 Sortland
Norge

Sivil telefon/telefaks

/7611 2222

Militær telefon/telefaks

99/0575 2222

Epost/ Internett

post@kystvakten.no
www.forsvaret.no

Vedlegg

Etter en årrekke med store utfordringer knyttet til innfasing av NH-90 helikoptrene ble kontrakten terminert i juni 2022. Kystvakten står uten helikopter inntil en erstatning er på plass. Det er av stor viktighet for Kystvaktens evne til effektiv overvåkning, rask respons og effektiv oppdragsløsning at det snarest mulig anskaffes helikopter til de fire helikopterbærende fartøyene.

2 Oppdrag og kontrollvirksomhet

2.1 Oppdrag for statlige myndigheter/etater

Kystvakten utførte 3 455 oppdrag i 2022. Dette er en økning på 12 prosent. Også fra 2020 til 2021 ble det erfart en tilsvarende økning.

Kystvakten er myndighetsutøver i hele ansvarsområdet, og utfører kontroll og håndhevelse knyttet til en rekke lover på vegne av primærmyndighetene. Når det avdekkes lov- eller regelbrudd, kontakter Kystvakten normalt primærmyndigheten for videre instruksjon med hensyn til reaksjon på forholdet.

Under er oversikt over antall oppdrag fordelt på oppdragsgiver:

2022		
Oppdragsgiver		Antall
Forsvaret		692
Politiet		669
Kystverket		651
Sjøfartsdirektoratet		389
Tolletaten		303
Hovedredningssentralen		234
Diverse oppdragsgivere		186
Fiskeridirektoratet		160
Miljødirektoratet		67
Fylkesmenn		47
Polarinstituttet		21
DNMI		18
Havforskningen		18
Totalt		3455

Tilstedeværelse er viktig for å kunne respondere i tide

Samarbeidet med andre offentlige myndigheter med ansvar på kysten og i norske havområder er meget godt. Det avholdes jevnlig kontaktmøter på ulike nivå. Oppgaver og ansvarsforhold er i stort regulert i direktiver og samarbeidsavtaler for statlig kontroll og forvaltning. God utnyttelse av Kystvakten krever aktivt engasjement fra våre oppdragsgivere.

Det ble beslaglagt 739 ulovlige redskaper i kystsonen i 2022. Det er primært fartøyene i Indre Kystvakt som ivaretar denne delen av oppdragsporteføljen og avdekker de fleste regelbruddene. Dette dreier seg i hovedsak om funn av ureglementerte garn/teiner og ruser i kystsonen hvor eierforholdet er uklart. Forholdene blir anmeldt, funnene beslaglagt og sakene overlevert til Politiet for videre etterforskning.

Under er oversikt over antall oppdrag fordelt på oppdragstype:

2022	
Oppdragstype	Antall
Øvrige oppdrag	1466
Medisinsk Assistanse	21
Dykking	28
Grensekontroll	343
Los-bestemmelser	354
Miljøoppsyn	29
Navigasjonssikkerhet	136
Slep	128
Søk og redning	156
Toll	286
Transport	111
Vernede områder	28
Visitasjon (iht. anløpsforskriften)	360
Yttergrensekontroll	9
Totalt	3455

Samarbeid i kystsonen

2.2 Militære oppdrag

Som en del av Forsvaret utfører Kystvakten regelmessig oppdrag av militær karakter. Den sikkerhetspolitiske situasjonen medførte en betydelig økning i militære oppdrag i 2022. Herunder en rekke styrkebeskyttelsesoppdrag for allierte fartøy samt overvåking og økt tilstedeværelse på norsk sokkel gjennom året. Kystvakten har også gjennomført flere militære logistikkoppdrag.

2.3 Fiskeri og ressurskontroll

Året startet med alle fiskeriavtaler på plass med unntak av soneadgang i britisk sone for makrellfisket. Dette medførte at man også dette året måtte fiske makrellkvoten i norsk sone eller i NEAFC-området (North-East Atlantic Fisheries Commission) i Smutthavet. Til tross for dette ble hele kvoten tatt opp, dog med en betydelig lengre sesong enn det som har vært vanlig i dette fisket.

Kystvakten har fokus på gode risikovurderinger og risikobasert tilstedeværelse og kontroll. Dette er nødvendig for optimal utnyttelse av ressursene når det er stor geografisk spredning i fiskeriene. Målrettet bruk av overvåkningsfly har vært en viktig del av risikohåndteringen, særlig i forhold til å avdekke ulovlig utkast og slipping av fangster.

Sildefiskeriene forløp i 2022 som normalt. Nordsjøsildefisket foregikk hovedsakelig i norsk sone i Nordsjøen. Norsk vårgytende sild (NVG) fisket foregikk for det meste i havområdene utenfor, - og inne i fjordene i Troms. Den totale aktiviteten i norsk sone i Nordsjøen var tilbake på normalt nivå etter at nødvendige avtaler med EU og Storbritannia kom på plass.

Det har vært betydelige utfordringer med småfisk i konsumfisket i Nordsjøen og Skagerrak, og mer enn en av tre inspeksjoner har for høy andel av fisk under minstemål.

I kongekrabbefisket fortsetter trenden med manglende vilje til å etterleve regelverket. Kystvakten vil fortsette å fokusere på dette fisket framover. Aktiviteten i snøkrabbefisket økte i 2022 da flere

aktører posisjonerer seg før en lukking av fisket som planlegges i 2023. I hummerfisket har fokuset vært rettet mot fritidsfiskere som benytter for mange teiner, manglende merking og overholdelse av dato for åpning og stenging av fisket.

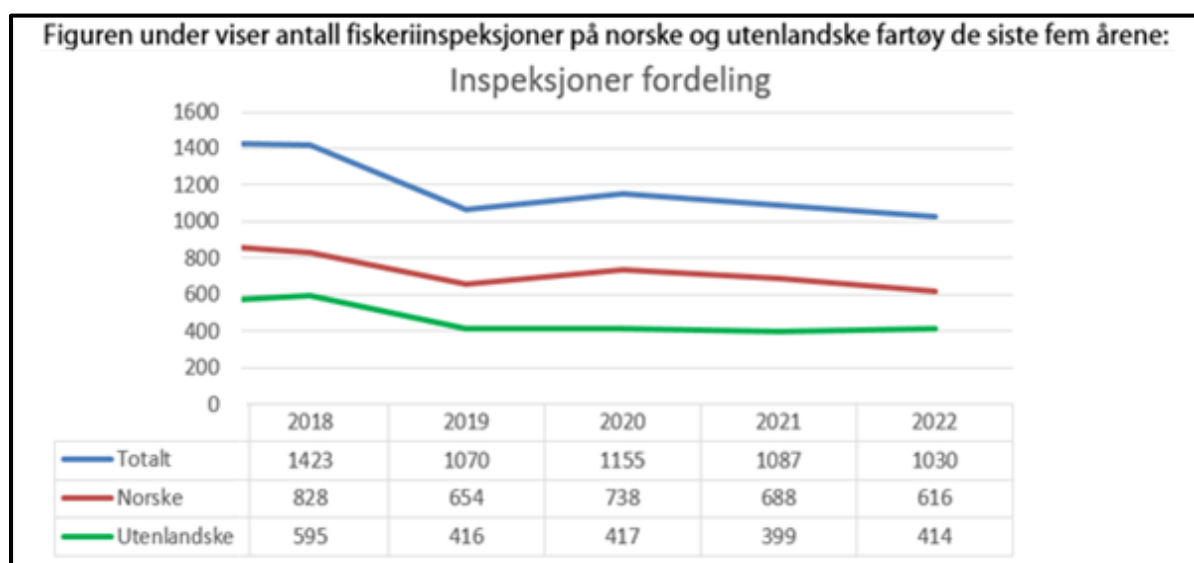
Det har ikke vært noen merkbar reduksjon i den russiske fiskeriaktiviteten til tross for innførte sanksjoner. Det at Norge har valgt å holde havner åpne for russiske landinger av fangst, gjør at et betydelig antall russiske fartøyer fisker både i NØS og Fiskevernsonen ved Svalbard. Det har imidlertid vært en merkbar økning i omlastingsaktiviteten ved Svalbard, noe som skyldes at russiske fiskefartøyer er utestengt fra europeiske havner.

Fiskeriinspektører på inspeksjon

2.4 Fiskeriinspeksjoner

Kystvakten gjennomførte 1 030 fiskeriinspeksjoner i 2022. Dette var en svak nedgang fra 2021, og har sin forklaring i det faktum at det deler av året har vært færre fartøyer tilgjengelig grunnet utfasing av fartøyer knyttet til strukturfornyelse og at beskyttelse av kritisk infrastruktur i Nordsjøen har lagt beslag på flere fartøyer i lengre perioder. Det har vært en økning i antall inspeksjoner på utenlandske fartøyer. Dette er positivt og viktig da disse som oftest har et fiskerimønster som gjør at fartøyene ikke kan kontrolleres når de lander fangst i utlandet.

Kystvakten har registrert en økning i antall avdekkede alvorlige overtredelser. 55 alvorlige overtredelser ble avdekket. Dette tilsvarer 5,4 % av fiskeriinspeksjonene. 12 fartøyer ble oppbrakt, hvorav 7 av disse fisket i Nordsjøen. Brudd på ilandføringsplikten samt fiske i ulovlig område har vært de hyppigste lovbruddene i 2022.

Antall inspeksjoner og reaksjoner totalt, fordelt på område 2022								
Område	IÅM	Advarsel	An-meldt	Opp-bringelse	Infring-ment	Over-tredelse	Antall insp.	Antall reak.
NØS N65	377	50	16	3	0	0	446	69
NØS S65	296	15	17	7	0	1	336	40
Fiskevernsonen	156	24	3	2	0	1	186	30
Svalbard	12	1	1	0	0	0	14	2
Jan Mayen	0	0	0	0	0	0	0	0
Skagerrak	21	1	4	0	0	0	26	5
NEAFC	22	0	0	0	0	0	22	0
2022	884	91	41	12	0	2	1030	146
2021	955	81	45	4	0	2	1087	132
2020	955	136	49	11	2	2	1155	200
2019	897	189	48	8	0	1	1138	241
2018	1114	258	50	7	0	4	1423	309

2.5 Automatisering av Kystvaktsentralen

I samarbeid med BarentsWatch og andre programvareutviklere ble det i 2021 etablert en løsning for automatisk innmelding av faststående fiskeredskaper. Forskriften som pålegger fiskere å rapportere elektronisk kom på plass med virkning fra 1. januar 2022. Bemanningen av Kystvaktsentralen ble gradvis trappet ned gjennom 2022, og tjenesten ble avviklet 31. desember. De restoppgavene som ikke lot seg automatisere ivaretas av Kystvakten.

3 Aktivitet i 2022

3.1 Fartøy

Kystvaktens fartøy patruljerte 3 869 døgn i 2022. Patruljedøgn er et mål for fartøyenes tilgjengelighet, regularitet og produksjon, og betyr at fartøyene er på patrulje langs kysten eller på havet. Antall døgn på helikopterbærende fartøy har vært lavt gjennom året. Dette har sin forklaring i den gradvise utfasingen av Nordkapp-klassen som pågår og kommende periodes innfasing av Jan Mayen-klassen, samt det faktum at isbryteren KV Svalbard har vært på omfattende midtlivsoppdatering deler av året. Antall patruljedøgn med ytre kystvakt har vært økt tilsvarende reduksjonen på de helikopterbærende.

Under er oversikt over antall gjennomførte patruljedøgn for de ulike fartøystypene:

År	Helikopterbærende	Ytre Kystvakt	Indre Kystvakt	Totalt gjennomført
2022	683	1 776	1 411	3 869

3.2 Fly, helikopter og drone

Bruk av fly i forbindelse med overvåkning av havområdene er en viktig bidragsyter innenfor ressurskontroll og myndighetsutøvelse. Dette gir god situasjonsforståelse, som igjen muliggjør effektiv og målrettet disponering av fartøyene. Kystvakten har også i 2022 hatt begrensede ressurser tilgjengelig for overvåkning og kontroll fra luften. Dette skyldes primært utfordringer knyttet til meget lav tilgjengelighet på helikopter. NH-90 kontrakten ble kansellert av Forsvarsdepartementet 10. juni, og Kystvakten har p.t. ikke helikopter. Heldigvis er samarbeidet med Redningstjenesten, Sysselmesteren på Svalbard og sivile helikopteroperatører meget godt. Dette bidrar til at Kystvakten likevel får gjennomført noe kritisk trening og øving på helikopteroperasjoner slik at helikopterorganisasjonen og landingsdekkene på fartøyene kan holdes operative.

Under er oversikt over antall operative flytimer:

År	NH-90	Sivil flyeie	Drone	TOTALT
2022	33	417	91	548
2021	54	486	156	597
2020	67	443	84	627
2019	178	460	16	736
2018	67	452	0	694

3.3 Droner

Kystvakten opererer droner fra Kystvaktfartøyene. Droner er meget nyttig verktøy som kan benyttes i en rekke operasjoner som søk og redning, oljevern, svoveldeteksjon fra skip, ulykker med radioaktivt stråling samt forskjellige kontrolloppgaver. Kystvakten har i løpet av året faset inn nye dronesystemer på ytre Kystvakt og opprettholdt dronekapasitet på indre Kystvakt. Det planlegges på sikt å anskaffe noe større droner til de helikopterbærende fartøyene. Dette tiltaket vil bidra til en betydelig økning i oversikt og situasjonsforståelse, og vil øke fartøyenes effektivitet, spesielt i nordområdene.

4 Økonomi

Kystvaktens totale økonomiske ramme for 2022 var 1 300 millioner kroner. Regnskapsført resultat viser 1 294 millioner kroner. Dette gir et mindreforbruk på 6 millioner kroner. Rammen fra Kystverket til Kystvakten for å finansiere statlige slepeberedskap var på 155 millioner kroner.

5 Fartøysstruktur og teknisk drift

Generelt er teknisk status meget god. Fartøyene har blitt driftet kosteffektivt med høy teknisk tilgjengelighet. Det har blitt gjennomført hovedklassing for fire fartøy i Nornen-klassen samt mellomklassing for KV Harstad, KV Jarl og KV Bison. Gjennom året har det imidlertid oppstått noen uforutsette hendelser som har medført noe redusert operativ tilgjengelighet.

Ferdigstillingen av midtlivsoppdateringen av KV Svalbard har blitt betydelig forsinket, men er nå i stort ferdig. KV Svalbard er klar til nye tiår med tjeneste i Kystvakten.

KV Senja ble tatt ut av Kystvaktens struktur ved årsskiftet 2021/2022. KV Andenes og KNM Nordkapp ble driftet etter planen frem til KV Nordkapp ble tatt ut av kystvaktstrukturen og overført til Marinen 31.oktober 2022. Både Nordkapp og Andenes planlegges permanent utfaset i løpet av 2023. Forsvarsmateriell arbeider med avhending av Nordkapp-klassen. Det første av tre nye, helikopterbærende fartøyer til erstatning for Nordkapp-klassen, KV Jan Mayen, innfases våren 2023. Deretter vil neste fartøy, KV Bjørnøya, etter planen innfases høsten 2023.

KV Harstad er planlagt med midtlivsoppdatering i 2024, dog vil enkelte arbeider påbegynnes allerede inneværende år. Det er herunder anskaffet ny motor til dieselelektrisk fremdrift som planlegges installert i forbindelse med høstens verkstedperiode.

For Nornen-klassen er det gjennomført diverse oppdateringer. Største utfordring for fartøysklassen er teknisk status på Hurtiggående Patruljebåt (HPB), hvor flere av båtene har nedetid ut over det akseptable. Det er derfor startet en prosess for erstatning av materiellet, og det planlegges for at kontrakter kan inngås i 2023. Midtlivsoppdatering for Nornen-klassen er utsatt til perioden 2027-29. Dette vil med stor sannsynlighet medføre at Kystvakten i mellomtiden må påregne å gjennomføre større oppdateringer over drift med dertil økte driftskostnader.

For de tre fartøyene i Barentshavklassen, KV Jarl og KV Bison er det utløst opsjoner for ytterligere fem år. Det betyr at disse fem fartøyene vil inngå i YKV-flåten frem til alle de fem fartøyene utfases gjennom 2029.

KV Jan Mayen på prøvetur i oktober 2022

6 utfordringer

Den regnskapsførte kostnaden for drift av KV Jarl og KV Bison var også i 2022 vesentlig høyere enn rammen for ivaretagelse av den statlige slepeberedskapen. De to fartøyene gjennomførte til sammen 605 patruljedøgn i 2022. Det er viktig å sikre en komplett og forutsigbar finansiering for driften av disse fartøyene for best mulig operativ utnyttelse. Dette er ikke tilfelle i dag, og den eneste grunnen til at Kystvakten har klart å holde høy aktivitet på disse fartøyene er ved overføring av driftsmidler fra den helikopterbærende strukturen. Dette vil ikke kunne gjøres fra 2024 av da de tre nye Jan-Mayen klasse fartøyene skal seiles.

7 Sikkerhet og miljø

7.1 Sikkerhetsstyring

Sikker drift med fokus på ivaretagelse av personell, materiell og ytre miljø er en forutsetning når Kystvakten løser oppdrag. Sikkerhetsstyringsverktøyet «UniSea» bidrar til at sikkerhetsstyring er en naturlig del av den daglige driften. Videre bidrar verktøyet til en meget god oversikt over hendelser, nesten-uhell og observasjoner. Samtidig har verktøyet gode funksjoner for saksbehandling, erfaringsutveksling og erfaringslæring.

Kystvakten har en god sikkerhetskultur og erfarer en økende rapporteringsvilje og evne til å lære og implementere tiltak som bidrar til økt sikkerhet. Målsetningen for 2023 er å opprettholde den gode sikkerhetskulturen samtidig som vi videreutvikler systemene våre til å bli enda bedre og for å ta lærdom av det som blir rapportert. Kystvakten hadde ingen kritiske personskader gjennom året.

7.2 Klima, miljø og bærekraft

Kystvakten har stort fokus på miljø både i driften av fartøyene og som en del av oppdragsporteføljen. Tre av fartøyene går primært på naturgass, og det er stort fokus på samtlige fartøyer i forhold til å minimalisere drivstofforbruk. Det er et høyt fokus på miljø.

I 2022 gjennomførte Kystvakten en rekke oppdrag knyttet til miljø, herunder miljøoppsyn, kontroll av verneområder, kontroll av vrak på havbunn og annen inspeksjonsvirksomhet.

Opprydding i strandsonen

8 Internasjonalt samarbeid

8.1 North Atlantic Coast Guard Forum (NACGF)

Spania har hatt formannskapet i 2022 og overfører formannskapet til Finland i 2023. Sjefs møtet ble gjennomført i Cartagena, Spania høsten 2022. Russland er ekskludert fra samarbeidet i NACGF med bakgrunn i hendelsen på Krim i 2014.

8.2 Arctic Coast Guard Forum (ACGF)

Russland overtok formannskapet i ACGF i april 2021 for en to års periode. Det ble kort tid etter invasjonen av Ukraina avtalt mellom de syv andre medlemmene i ACGF at samarbeidet med Russland skulle settes på vent inntil videre, og det har ikke vært formelle møter i forumet siden februar 2022. Norge v/Kystvakten overtar formannskapet i april 2023.

Islandsk, dansk, kanadisk, amerikansk, og norsk kystvakt under samarbeidsøvelse

8.3 Nordisk kystvaktsamarbeid

Danmark var vertskap for møte i det nordiske kystvaktsamarbeidet i september 2022. Alle de nordiske landene var representert for å diskutere felles problemstillinger og utfordringer.

8.4 Russland

Kystvakten har fortsatt et ryddig og profesjonelt forhold til Russland innenfor fiskeri og ressurskontroll i Barentshavet. Samarbeidet er viktig for en bærekraftig forvaltning av torskebestanden i nordområdene. Det norsk-russiske samarbeidet innen søk- og redning samt forurensning fortsetter. Samarbeidet er på det nåværende tidspunkt redusert til et minimum grunnet den pågående krigen i Ukraina, og det har ikke vært gjennomført fellesøvelser i 2022.

8.5 Island

Årlig bilateralt møte med islandsk kystvakt ble gjennomført på Island i mai. Neste bilaterale møte er planlagt gjennomført i Norge juni 2023.

8.6 USA

Det ble ikke gjennomført bilaterale møter med United States Coast Guard (USCG) i 2022, men det er god dialog i andre fora vi møtes. Neste bilaterale møte er planlagt gjennomført i februar 2023 i Norge. Kystvakten hadde personell på utveksling i USCG i Atlanterhavet høsten 2022 og har også hatt besøk av den amerikanske kystvaktattachéen til Norge og Danmark.

8.7 Canada

Det var planlagt med besøk fra den kanadiske kystvakten til Norge i 2022, men møtet ble kansellert grunnet korona restriksjoner. Kystvakten har gjennomført flere digitale møter med Canada i 2022. Møtene er konstruktive og samarbeidsklimaet er godt. Besøk fra den kanadiske kystvakten til Norge er planlagt høsten 2023.

8.8 Samarbeid i Nordsjøen og Skagerak

Kystvakten og Fiskeridirektoratet fortsetter å utvikle det gode samarbeidet med Marine Scotland, Fiskeristyrelsen i Danmark og svenske myndigheter med Küstbevakningen og Havs och Vättenmyndigheten, samt Islandske- og Færøyske kontrollmyndigheter. Dette er et viktig samarbeid med fokus på ressurskontroll, særlig mot aktiviteten i Nordsjøen. Det ble ingen avtale med Storbritannia om makrellfisket i 2022, så nasjonale kvoter ble fisket i egne økonomiske soner.

9 Oppsummering

Kystvakten har over 900 dyktige og positive medarbeidere som står på og yter ekstra når det trengs. Mannskapene utviser positivitet, profesjonalitet og stor innsatsvilje. Kystvakten har levert meget godt gjennom året, og antall utførte oppdrag har økt.

Det har vært en liten nedgang i fiskeriinspeksjonsaktiviteten, men en økning i antall avdekkede alvorlige overtredelser.

Kystvaktens største utfordring p.t. er mangel på helikopter. Det er positivt at denne utfordringen har høyt fokus og at alternative løsninger nå utredes.

De kommende årene vil innfasing, bemanning og optimal drift av de tre nye helikopterbærende fartøyene i Jan Mayen-klassen kreve stort fokus og mer robuste personell- og driftsrammer. Herunder vil det også være viktig å få på plass finansiering av merkostnaden med statlig slepeberedskap slik at Kystvakten ikke lenger må flytte driftsmidler på bekostning av andre viktige fartøyer i strukturen.

Oliver Berdal
Flaggkommandør
Sjef Kystvakten

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.
